

21. Врахувати виявлені типові та унікальні природні комплекси, місця зростання та оселення рідкісних та таких, що перебувають під загрозою зникнення видів тваринного і рослинного світу і підлягають заповідною, включеною до екологічної мережі.

22. В репрезентативних ділянках, що виділені в порядку проведення сертифікації лісів відповідно до принципів та критеріїв FSC, господарські заходи не проектувати (лист Держлісагентства № 303 від 26.03.2019 р.).

23. В об'єктах природно-заповідного фонду лісогосподарські заходи проектувати відповідно до чинного «Лісового кодексу України», Закону України «Про природно-заповідний фонд України» і відповідних положень про природно-заповідні об'єкти.

24. Прийняти плану об'єктів природно-заповідного фонду згідно з наявним реєстром та узгодженими даними Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації.

25. Виділити праліси, квазіпраліси та природні ліси згідно з матеріалами їх ідентифікації, відповідно до «Методики визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів», затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 18 травня 2018 року №161.

26. Рубки головного користування проектувати відповідно до «Порядку специального використання лісових ресурсів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2007 року № 761, і «Правил рубок головного користування», затверджених наказом Державного комітету лісового господарства України від 23.12.2009 року № 364.

27. Залежно від категорій лісу, лісорослинних умов, типу лісу, складу і вікової структури деревостанів, біологічних особливостей деревних порід, наявності та стану підросту господарсько-цінних порід проектувати вибіркові, поступові і суцільні системи рубок.

28. У розладнаних, пошкоджених пристиглих, стиглих і перестійних деревостанах з повнотою 0,4 і нижче, у яких дозволено проведення рубок головного користування, запроектувати рубки за станом (термінові рубки).

29. Рубки головного користування проектувати в межах зони радіоактивного забруднення до 10 Ki/km^2 ^{137}Cs .

30. При складанні проекту рубок головного користування нарізку лісосік за роками не проводити, а зробити набір лісосік за п'ятиріччями. Відомість підсочки не складати, а навести характеристику фонду підсочки.

31. При проектуванні рубок формування і оздоровлення лісів (рубки догляду, санітарні і лісовідновні рубки, рубки переформування, рубки пов'язані з реконструкцією, та ландшафтні рубки) керуватися Правилами поповнення якісного складу лісів, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2007 р. №724, Санітарними правилами в лісах України, затвердженими постановою КМ України від 27.07.1995 року за №555 зі змінами, внесеними згідно з постановою КМ України від 09.12.2020 року за №1224, та «Рекомендаціями з ведення лісового господарства в умовах радіоактивного забруднення» (К., 2008р.), у межах територій об'єктів ПЗФ із дотриманням Закону України «Про природно-заповідний фонд України».

32. У чистих насадженнях акації білої, берези, вільхи, осики, а сосни в сухих і дуже сухих лісорослинних умовах, освітлення і прочищення не проектувати.

33. У насадженнях, що зростають в сиріх і мокрих типах лісорослинних умов, рубки догляду не проектувати, крім мішаних соснових насаджень.

34. У чистих хвойних насадженнях прорідкування проектувати при повноті 0,8 і вище, прохідні рубки – при повноті 0,9 і вище.

35. Для визначення піорічного обсягу рубок догляду прийняти такі розрахункові періоди їх повторюваності: освітлення в насадженнях дуба - 3 роки, у насадженнях інших порід - 5, прочищення - 5, прорідкування - 10 років, прохідні рубки - 10 років.

36. Розрахунок обсягів рубок догляду провести за лісівничими міркуваннями, врахувавши критерії обмеження проектування рубок догляду.

37. Сухостійну деревину та захаращення виявляти та проектувати до рубки або окремого лісогосподарського заходу (ліквідація захаращення) в рекреаційних лісах з 5 м³/га, а в решті лісів - з 10 м³ на 1 га.

38. Поодинокі дерева враховувати з 5 м³ на 1 га і незалежно від їхнього запасу у рубку не призначати.

39. Суцільні санітарні рубки проектувати на площі 0,1 гектара і більше в насадженнях, пошкоджених шкідниками, хворобами та внаслідок стихійного лиха і техногенних впливів до невідновної втрати цими насадженнями біологічної стійкості.

40. Виявити фонд лісовідновних рубок у стиглих та перестійних різновікових багатоярусних деревостанах та деревостанах простої структури для поновлення захисних, водоохоронних та інших корисних властивостей лісів, збереження біорізноманіття, підтримання і формування складної породної, ярусної і вікової структури деревостанів у господарствах з особливим режимом користування та особливо захисних лісових ділянках.

Залежно від складу, вікової структури, повноти деревостанів, наявності життєздатного підросту господарсько-цінних порід лісовідновні рубки проектувати поступовим способом у поєднанні з рубками догляду.

Залежно від наявної та мінімально допустимої повноти після рубки прийняти наступну інтенсивність рубки:

-рівномірно-поступові – до 30%;

-групово-поступові – до 20%.

Суцільне вирубування смугами проектувати для світлолюбних порід та для ялинових насаджень за відсутності достатнього природного поновлення господарсько-цінних порід.

Для визначення щорічного обсягу лісовідновних рубок термін проведення прийняті – 10 років.

41. До фонду рубок, пов'язаних з реконструкцією, віднести малоцінні і похідні молодняки, чагарники з недостатнім відновленням головних порід, сильно зріджені деревостани малоцінних молодняків з куртинним розміщенням дерев та похідні молодняки, які за своїм станом не відповідають корінним типам лісу і з малоцінними.

Основним способом реконструкції визнати суцільний з наступним створенням лісів культур за технологією, аналогічною створенню лісів культур на зрубах.

42. При таксації рідколісієві відносити їх до фонду відтворення лісу з проектуванням лісовідновних заходів. За наявності сухостійних, відмираючих, дуже ослаблених дерев проектувати суцільні і вибіркові санітарні рубки, ліквідацію захаращеності. Рубки рідколісієві, як окремий лісогосподарський захід не проектувати.

43. У лісах в межах населених пунктів, лісопаркових частин лісів зелених зон, регіональних ландшафтних парків (окрім заповідних і господарських зон) та в рекреаційно-оздоровчих лісах поза межами зелених зон запроектувати ландшафтні рубки (ландшафтні рубки догляду, ландшафтні реконструктивні рубки малоцінних молодняків, ландшафтні рубки регулювання співвідношення типів ландшафтів, пейзажні рубки, ландшафтні рубки планування території) з метою формування лісопаркових ландшафтів і підвищення їх естетично-оздоровчої цінності та стійкості.

44. Таксацію лісу і проектування лісогосподарських заходів проводити на ґрунтово-лісотипологічній основі з використанням таблиць діагностичних ознак типів лісу поданих в «Основних положеннях організації і розвитку лісового господарства Чернігівської області» 2011 року.

45. Розрубування квартальних просік запроектувати там, де вони відсутні, шириною 6 м.

46. Запроектувати відповідно до частини п'ятої статті 15 Закону України «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів»